

DOOF VOOR DE KLAS

«Frans en muziek geef ik niet»

Carolien Doggen (21) is doof van bij haar geboorte. Ondanks die handicap zit ze in het tweede jaar van de lerarenopleiding in de Karel de Grote-Hogeschool. Hoe word je leerkracht als je je leerlingen niet kan horen?

Carolien Doggen (in gebarentaal): «Ik ga ervoor. Als het lukt, word ik vermoedelijk de eerste dove leerkracht lager onderwijs in Vlaanderen. In de eerste plaats wil ik lesgeven aan dove leerlingen, een rolmodel voor ze zijn, ze tonen dat je ook kan voorstuderen en een boeiend beroep uitoefenen als je doof bent. Tot nu toe gaat het goed. Ik heb al een stage achter de rug in een Brusselse lagere school, met proeflessen in gebarentaal.»

Krijg je extra begeleiding tijdens je studie?

Carolien Doggen: «Dat is me van bij het begin beloofd. Zeven à acht uur per week kan ik rekenen

op een doventolk. Voor de overige contacturen moet ik het zelf rooien. Het liefst zou ik voor alle lessen een doventolk hebben, maar daar is blijkbaar geen overheidsgeld voor. Ik moet hard werken om te slagen, maar ben heel zelfstandig en wil er alles voor doen. Soms mis ik informatie, als mijn medestudenten me even vergeten te waarschuwen, maar dat gebeurt niet zo vaak. Ik schiet goed op met ze. En de lectoren zijn bezorgd, maar niet overbezorgd.»

Moet je ook de lessen muzikale opvoeding volgen?

Carolien Doggen: «Pas op, ik ben niet doof voor muziek. Ik voel muzikale trillingen en dans al van mijn zes jaar op eigen ritmes. Maar voor het vak zelf ben ik vrijgesteld. Net als voor mondeling Frans. Dat zal ik nooit geven. Om kinderen te leren zingen of hun Franse uitspraak te corrigeren moet je ze nu eenmaal kunnen horen. In de plaats studeer ik andere zaken.»

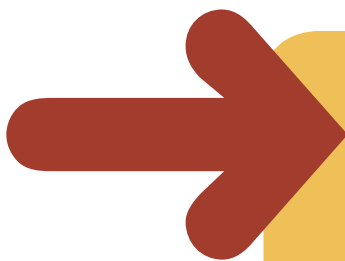
© FOTO: DIRK VANDER BEKEN

Carolien Doggen: proeflessen geven in gebarentaal.

Hoe moeilijk was de weg naar het hoger onderwijs?

Carolien Doggen: «Tot en met het vijfde leerjaar zat ik in een school voor dove kinderen, maar dan stuurden mijn ouders me naar gewone lagere en secundaire scholen, zeg maar 'scholen voor horenden'. Ik heb Latijn-wiskunde gestudeerd. Mijn beste ervaring had ik in een Steinerscholen. Ik begon net gebarentaal te leren en mijn klasgenoten leerden het vingeralfabet mee. We stonden samen op het podium: zij zongen, ik danste. Ik kreeg er evenveel kansen als horenden, net als hier.»

Het 6de Zintuig

AFVAL OP SCHOOL

Je bent wat je verpakt

Als je een product koopt in de winkel, gaat gemiddeld 20 procent van het bedrag naar de verpakkingskost. Hoeveel kost volgens jou de verpakking van:

	procent van de totale kostprijs
vruchtensap	
verzorgingsproducten	
bier	
voedingsproducten	
koekjes	
vers fruit en groenten	
gloeilampen	
geneesmiddelen	
een televisie	

Voor sommige luxeproducten kan de verpakkingskost oplopen tot 65 procent van het totale bedrag. In dit lijstje loopt het niet zo'n vaart, maar toch. De juiste percentages: vruchtensap 40 %, verzorgingsproducten 35 %, bier 30 %, voedingsproducten 20 %, koekjes 20 %, vers fruit en groenten 10 %, gloeilampen 4 %, geneesmiddelen 3 %, televisie 1 %. Daarmee kopen we per jaar ons lichaamsgewicht aan verpakkingen. En die gooien we ook weer weg.

Meer info en een plan voor o.a. minder afval op school vind je in *Mosterd*, het magazine van Milieuzorg Op School (MOS) – www.milieuzorgopschool.be

EETGEWOONTEN

Vlaamse kleuters eten ongezond

Welk van de volgende stellingen is fout? De Vlaamse kleuter van vandaag:

- drinkt te weinig melk en water, en te vaak frisdrank
- eet te weinig volkorenbrood
- eet te weinig groenten en fruit
- eet te weinig vis
- eet te veel snoep

Antwoord: jammer genoeg is elke stelling juist.

Gentse universitaire onderzoekers peilden naar de voedingsgewoonten van kleuters. Hun conclusie: kinderen eten te weinig gezond. Intussen bracht een Britse studie ook aan het licht dat typische kindervoeding ook al niet je-dat is. Ze zou te weinig gezonde bestanddelen bevatten. Vijf tips voor een gezondere kleuter:

1. Drink elke dag vier bekertjes melk (500 ml). Een glas melk mag je vervangen door een potje yoghurt of platte kaas. Slechts vier kleuters op tien haalt momenteel dat

cijfer. Wel drinkt de helft te veel suikerrijke dranken (inclusief fruitsap).

2. Eet elke dag drie tot vijf sneetjes brood. Nu eten kleuters gemiddeld slechts twee sneetjes brood per dag. Meer dan een op drie kleuters nuttigt vooral het – minder gezonde - wit brood. Een kwart eet nooit ontbijtgranen.
3. Eet elke dag minstens 100 tot 150 g groenten en één tot twee stukken fruit (100 tot 200 g). Nu komen kleuters gemiddeld maar aan 80 g groenten per dag. Bijna drie kwart

HALFLEEG OF HALFVOL?

De genietbare school

Wat valt je op?

- 4 + 5 = 9
- 5 + 2 = 7
- 1 + 3 = 4
- 6 + 2 = 9
- 5 + 0 = 5
- 7 + 1 = 8

Stel deze vraag aan tien collega's. Mogelijk – maar zeker is dat niet – zal één op tien zeggen dat vijf van de zes sommen juist zijn. De meesten zullen vrij snel antwoorden dat een van de sommen fout is. Een rode streep is gauw gezet. En wat merken ouders dan het eerst op als ze zo'n toets te zien krijgen...? «Vermijd een rood slagveld en hou je leerlingen gemotiveerd», schrijven Marc Van Gils en Marc Mathysen in 'De genietbare school'. Daarin sporen ze leerkrachten onder meer aan om na te denken over hun (verbeter)werk. Drie verbetertips:

1. Fouten maken is leren. Haal niet door alle oefeningen van leerlingen de rode streep, maar beoordeel ze pas echt na een periode van oefenen.
2. Doe je veel toetsen? Leer de leerlingen stapsgewijs hun eigen werk verbeteren. Je weet al snel wie je daarbij in de gaten moet houden.

© FOTO: LUC DAELEMAN

Zelf kan je je beperken tot steekproeven.

3. Maak duidelijke en heldere afspraken met de ouders van je leerlingen. Licht je visie op evalueren toe op het eerste oudercontact.

'De genietbare school' - suggesties en stappenplannen voor al wat het leven aangenaam maakt op school: zorg dragen voor jezelf als leerkracht, een positief klimaat creëren voor de leerlingen en goed samenwerken met de collega's - verkrijgbaar in de handel - Garant-Uitgevers - Somersstraat 13-15 - 2018 Antwerpen - tel. 03 231 29 00 - fax 03 233 26 59 - uitgeverij@garant.be - www.garant.be

HET ANTWOORD

«Anciënniteit is belangrijk voor mijn loon en loopbaan, zeggen ze op school. Hoe zit dat precies?»

Er zijn twee soorten anciënniteit: weddeanciënniteit (ook: geldelijke anciënniteit) en dienstanciënniteit.

Je weddeanciënniteit bepaalt hoeveel je verdient binnen je looncategorie. Ze is gebaseerd op het aantal jaren dat je al hebt lesgegeven. Ook voltijdse jobs bij openbare besturen en de Staat, en diensten die erkend zijn als nuttige ervaring kunnen meetellen. Je weddeanciënniteit begint pas te lopen vanaf het moment dat je de minimumleeftijd van je weddenschaal bereikt hebt. Als je jong begint te werken, kan dit betekenen dat je enkele maanden of jaren 'kwijspeelt'.

Je dienstanciënniteit slaat op het aantal jaren dat je in dienst bent als leraar. Tijdelijk of vastbenoemd zijn en een volledige of onvolledige opdracht hebben, worden verschillend in rekening gebracht. Diensten die minstens een halftijdse opdracht uitmaken, tellen volledig mee. Diensten die minder dan een halftijdse opdracht uitmaken, tellen maar voor de helft mee. Sommige verlopen zijn gelijk gesteld met dienstanciënniteit, andere niet. Dit betekent dat je in het ene geval als 'actief in dienst' wordt beschouwd, zodat de teller blijft lopen. In het andere geval sta je op 'non actief' en telt deze periode niet mee. Dienstanciënniteit is bepalend bij de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en bij de voorwaarden van een vaste benoeming.

Heb je nog onderwijsvragen? Vind het antwoord in www.gidsvoorleraren.be

→ eet zelfs niet dagelijks groenten. Zowat 57 procent eet niet elke dag een stuk fruit.

4. Eet wekelijks een tot twee porties vis, dat zorgt voor meer vitamine D. Een kleuter op vijf eet nooit vis.
5. Laat koekjes, snoep, desserts en suikerrijke dranken voor wat ze zijn. Eigenlijk zijn ze overbodig. Toch snoepen zeven kleuters op tien dagelijks.

Info en lesmateriaal: www.123aantafel.be. De speciale brochure '123 aan tafel' met info, tips en weetjes voor ouders is nu herdrukt. Surf naar de website of schrijf naar NICE-123aantafel - Leuvenseplein 4 - 1000 Brussel.

DE TANTAM

Nieuws met een korrel

Vijf onderwijsberichten uit de wijde wereld, maar één ervan is onzin. Welk?

1. In Wenen protesteren leerkrachten massaal tegen een interessant overheidsaanbod om vervroegd met pensioen te gaan. Door de maatregel lopen de scholen namelijk leeg.
2. Televisie kijken voor het examen heeft meer zin dan in extremis de leerstof te herhalen. Het warmt de hersenen op zonder ze te veel te stimuleren en dus te overbelasten. Aldus Britse onderzoekers.
3. Een Nederlands reformatorisch college wil in de schoolboeken biologie geen naakte mannen en vrouwen met afbeeldingen van geslachtsorganen. Daarom ontwikkelt het zelf een methode. Zonder aanstootgevend beeldmateriaal.
4. Een Amerikaanse studie heeft uitgewezen dat de spellingchecker leerlingen met en zonder een taalknobbel dichter bij elkaar brengt. Jammer genoeg haalt hij wel het algemene niveau naar beneden, want leerlingen gaan er verkeerdelijk vanuit dat de spellingchecker bij elke taalfout knippert. Daardoor laten ze meer fouten staan.
5. Een Frans onderwijsinspecteur kwam zo onder de indruk van goede werking van een lyceum in Reims dat hij solliciteerde om er directeur te worden.

Antwoord: het vijfde bericht klopt niet, al gebeurde het wel twee jaar geleden in Londen.

© FOTO: LUC DAELEMAN